

ΑΝΣΜ-ΝΗΜΕΝΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΠΟΙΗΤΑΙ

Η ΑΓΟΡΑ ΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

(Τό τόσο χαριτωμένο και τόσο χαρακτηριστικό μ'α και λησκο- νημένο τραγούδι αυτό του άσημνητου Χριστ. Σαμαρτζίδου, θά εὐχαριστήσῃ, εἰμῆθα βέβαιον, τοὺς ἀναγνώστας μας, λογιῶν τοῦ εἰ- δους του και τῆς τέχνης του.)

Παραμονὴ πρωτογοραῖς στῆς Πόλης τὰ παζάρια
πέφτουνε λίρες σὰν βροχὴ, λουτζία και μαντζάρια.
Πέφτουνε λίρες σὰν βροχὴ, μετζίτια σὰν χαλδὴι
τοῦ και σαράφης χάνεται τὸ πέρη και ν' ἀλλάξῃ.
Οἱ θησαυροὶ τοῦ Μισριοῦ, τὰ πλούτη τῆς Ρουσίας,
τὰ πλούτη τῆς Ἀνατολῆς, τὰ πλούτη τῆς Περούσις,
ὅλα τὰ πλούτη τῆς Φραγκιάς και τὰ καλά τῆς Κίνας,
τοῦ τὰ κυττάξεις και ξεγίγῃ τὸ βάσανο τῆς πέννας,
Μα χυμένο βροσκοῦται ἀνάκατα μπροστὰ σου,
και λές σοῦ λέγουν: «Πάρε μας! Ἀγόρασέ μας! Στάσου!»
Ἐκεὶ διαμάντι σὰν τ' αὐγὸ, πού κἀμει περιστέρι,
μπαρλάι τι πού σπιθοβολῆ και λάμπει σὰν ἀστέρη,
ρουμπίνη τριανταφυλλί, χοντρό μαγαριτάρη,
σμαράγδι πῶχει πράσινο τὸ χροῶμα σὰν χοστάρι.
Ἐδῶ Σμυρνιῶτικο χρυσὸ, πελγὸ, βαρὺ βραχιόλι
και χίλια τζοβαρῆκα πού κἀνονε στῆν Πόλη,
δίσκοι, ποτήρια, τσαερά, χρυσὰ και φαροφουρένια
και κομπολόγια και κουμπιὰ χρυσὰ, χειρομπαρῆνια,
χρυσὰ κορόδρια τοῦ λαμοῦ, τῆς κεφαλῆς στολιδία,
ζῶνες, ρολόγια, τοῦ κεινῶ τοῦ κινάτια, δαχτυλιδία,
λουλουδία ἀπὸ κόκκινο και διαλεχτὸ κοράλλι,
πού τὰ κυττάξεις μιά φορά και λές: «Ἄς πούνε κ' ἄλλοι!»
Ἐκεὶ ἀτζέμικα χαλιά, ἔδῶ βαρεῖα λαχούρια,
πού ἡ κοκκῶνα σὰν τὰ δῆ θάροει πῶς μῆνει οὐθρία.
Ἐκεὶ σαμοῦθι πού αὐγὸ σκεπάσει μὲ τὴν τρίχα,
πού γιὰ τὸ ζῆσο μ' ἐφθάνει ἂν εἶται μόνον εἶχα.
Ἐδῶ τῆς Προῦσας κουνουριά και φράγκικο ἀτλάξι
και κατηφῆς μεταξωτὸς πού χροῶμα δὲν ἀλλάζει.
Ἐκεὶ μὲ χίλια χροῶματα τὸ φράγκικο τοασίτι,
χασῆς, μπατίσια, μερινός, λινὸ πανι και τοῖτι,
τοῦσες, λινὴ, βαμβάκερῆ, μεταξοῦτι, δαντέλλα
κασμίρι ὀλομάλλινο και τῆς Ὀλλάντας τέλλα.
Θέλεις λιβάνη, καμφορά, τσουνί, μοσχόκαρφι,
καφὲ τῆς Μόκκας διαλεχτὸ πού πίνουνε στὸ ζάφρι;
Θέλεις τριανταφυλλόλαδο ἀπὸ τὸ Κιζιλιγῆ;
Γι' ἀνθόνερο, ροδόσταμιο οὐ τρώει τὸ σκουλήκι;
Μὴν θέλεις χρυσοκέντηγο τῆς Πόλης πασουμάκι;
Σὰν τὴν ἀράγγη φεγγερό μὴ θέλεις τὸ γασμάκι!
Γιὰ δὲς Δαμασκηνὰ σπαθιά, Τσερκέζικα μαχαίρια,
κουμπούρια ἀβαρίτικα μὲ χρυσομῆνα χέσια.
Ἐδῶ τὰ ἀγιοερεῖτικα πουλοῦνε τὰ ρολόγια
ἔδῶ κουτάλια ξύλινα, σταυροῦς και κομπολόγια
ἀπὸ γυαλί χρωματιστὸ ἢ ξύλο ἢ κουκοῖτοια.
Ἐκεὶ γυαλιὰ τοῦ παργιλὲ μὲ μακρὰ μαρκούτοια.
Ἐδῶ τοιμπουῖο, κ' ἱμαμές, γαλίντες, ντάμες, τάρβια,
καλέμια, τάσια τοῦ λουτροῦ, χουάδες και πλαγιαῦλια
νῆια, ζουρνάδες, τοῦμπανα, λαγούτια, ταμπονάδες,
σαντούρια, ντόφια, τῶν παιδιῶν παιγνιδία, κουμπαραδέες.
Βλέπεις ἐκεὶ τὸ γνωστοῖο ἐκεῖνο νοικοκύρη;
φωνίζει τὸ λουκοῦμο του ἂν τὸ Χατζὴ Μπεκίρη.
Ἐδῶ πουλοῦν τὸν μπακαλιβά, ἐκεὶ τὰ ζαχαράτια,
πού σὰν τὰ τρων γλυκαίνονται γερόματα και νῆιατα
παρέκει τὸ ταοικ γκόικ σοῦ, τὸ ἄσπρο καταίφι,
πού ὅποιος φάει μιά φορά τὰ δάχτυλά του γλύφει
Γιὰ δὲς ἔδῶ τὸ μοναλεμπὶ στὸ πιάτο τὸ γυαλένιο!
Στὸ ἄσπρο-ἄσπρο μάρμαρο γιὰ δὲς χαλβὰ μελένιο!
Γιὰ δὲς! γιὰ δὲς τὸν χαλβατζῆ μὲ προσοχὴ πού χύνει
ζεστό-ζεστό στὸ μάρμαρο χαλβὰ ἀπὸ ταχίνη!
Γιὰ δὲς μπουγάτια φουσκοκωτῆ, γιὰ κῆταξες παρέκει
ἀπὸ τὸ φουθρο ἀγιστὸ πῶς βγαίνει τὸ μουρῆκι!
Ἄνασσε και μῆσσε, εἶπες καλά τὴ μῆτη!
Ἄφρατο ξεφουρνίζουσε σαρακοτῆς σῆμῆτι.
Γιὰ δὲς στίς κούπες ἄσουρῆς, γιὰ δὲς σεραῖλουκμάδες
πού σὰν τοὺς φῆς, δὲν τοὺς ξεγνάς ὀλόκληρες βδομάδες.
Θέλεις φουκίκα γῆωτικα, μελάτια, δίχως μελι;
Μὴ θέλεις κυδονάσατο, μὴν ἀπαθὴ παστέλι;
Γλυκὸ μὴ θέλεις ἀναπᾶ, φράουλα, σταφυλάκια,
νεράντζι, ἄνηθ ἱεμονιάς, φράπα, πορτοκαλλάκια;
Κίτρο, καρῶδι, βύσσινο ἢ γασουμί σ' ἄρῆσει;
ἢ ὁ πελτέξ τοῦ γούστου σου νὴ γεῖρη θὰ μορῶση;
Θέλεις νὰ πῆς ἂν-νιουτοῦ, σεμπῆτι μρωδάτο;
ἢ τῆς μαστίχας ἀγαπᾶς σερμερτὸ γλυκὸ κορδάτο;
Μῆπως σ' ἄρῆσει ρεβανὶ ἢ θέλεις παντεσπάνι;
ἢ ὀρῆσοι τὸ ἀκινεὶ πού λῶνει, μὰ δὲν σπᾶνει;
Μὴν ἀγαπᾶς βι-πιομῆς και κᾶντιο σὰν χρυστάλλι;
ἢ θέλεις τὸν πιρῆτι χαλβὰ τὰ τοῦς μὲ τὸ κουτάλι.
Πάρε τῆς Κρήτης κάστανο, τῆς Γιάρας πορτοκάλλι,
ματιχᾶς Ἀιβαλιῶτικῆς ἢ Χιώτικῆς μουναλάκι.
Κῆταξε σῆκα γεμιστὰ μ' ἄνυδαλα, κανέλλα!
Τῆς Μετυλήνης εἶν' αὐτὰ, κ' ἂν θῆς, κοντὰ τοὺς ἔλα.
Μ' ἂν δὲν σ' ἄρῆσουν ἔχομε κ' ἀπὸ τῆ Κалаμάτα,
κ' ἀπὸ τῆ Σμῶρηνη παχητὰ κ' ἄλλα κουτὰ γεμάτα,

Ὁ Πρόεδρος τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἐργάζεται ἀκούρη- στα ὄλην τὴν ἡμέραν. Διακόπτει τὴν ἐργασία του, μόνον μιά ὥρα τὸ γεῦμα γιὰ νὰ φάῃ.

Ἡ δούκισσα τοῦ Νόρφολκ ἔχει μιά οὐλλογὴ ἀπὸ ὀμπρέλ- λες. Μιὰ ἀπὸ κάθε χώρα. Τῆς στοιχίζουσι δὲ, ἀρκετὲς χιλιάδες φράγκα.

Τὸ πλέον ἀγαπητὸ φαγητὸ τοῦ Διαδόχου τῆς Σουεδίας εἶνε μιά σαλτία φτιασισμένη ἀπὸ κοτόπουλο, μπαγιάνες, ἀρακά και σιρόφι ἀπὸ κρᾶσι.

Νὰ και ἕνα, ἀπὸ τὰ πολλὰ, γιὰ τὰ ὁποῖα μοροῦσε νὰ πε- ριφανεῖται ὁ Φὼν Μπέιμαν Χόλβεγκ. Ποτὲ δὲν πῆγε σὲ δονοτοιατρὸ ἀπὸ τὴν ἐποχὴ πού ἦτανε παιδί δεκαεσοῶρων ἔτων.

Ἡ κ. Ἀσκοῦθ δὲν εἶνε ἰόνον πολὺ καλὴ μουσικός, ἀλλὰ και πρῶτης τάξεως χορευτρία, παρ' ὄλην τὴν ἡλικία τῆς. Διδασκαλῆσα τῆς ἦτανε ἡ γνωστὴ καλλιτέχνης χορευτρία τοῦ Λονδίνου, μίς Αἰτα-Λίνε.

Ἡ μίς Ἐδνα Μαῖν ἢ περιώνυμος Ἀμερικανὶς ἦθοποιός, πού πῆρε κάποιον Ἀγγλο λόρδο, ἐδέχθηκε νὰ ξαναβῆρῃ στὴν σκηνή.

Γιὰ τοῦτο ὑπέγραψε συμβόλαιον, μὲ μιά Ἀμερικανικὴ Ἐ- ταιρία τῆς Νέας Ἰόρκης, νὰ παίξῃ διάφορα ἔργα στὸν κινη- ματογράφου, μὲ ἀμοιβὴ 500.000 φράγκων ἔργων, τὰ ὁποῖα ὄμως θὰ προσφῆρη στὸν Ἀγγλικὸ Ἐρμηρὸ Σταυρο.

Ὁ πρῶν Βασιλεὺς τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδος ποτὲ δὲν βγαίνει ἐξω, χωρὶς νὰ φορῆ χαλδὸβδινο θῶρακα στὸ στήθος του. τὸν ὁποῖον, καθὼς λένε, δὲν βγάζει, οὔτε τὴν νύχτα.

Ὅταν ἦτανε ἀκόμα πριγκηπ τῆς Βουλγαρικῆς Ἡγεμονίας, εἶχε πάντοτε μαζί του, ἕναν εἰδικὸν σωματογύλακα, ἕνα Μακε- δονά Ἡρακλῆ, πού τὸν λέγαν Χρῆστο, τὸν ὁποῖον ἢ σωματικὴ δύναμις και ἢ ἀφοσίωσις ἔμεινε παροιμιώδης σὲ ὄλες τῆς Εὐ- ρωπῆς ἰκέες ἀδέλες.

Μεταξὺ τῶν Ἰνδῶν ἐθελοντῶν, πού κατετάχθησαν στὸν Ἀγ- γλικὸ στρατὸ κατὰ τὸν μεγάλου πόλεμου, ἦταν και ὁ πριγκηπ Μα- χαραγιαῖ τῆς Καπορθαλα, ἕνας μοσφωμένος και πλούσιος Ἰν- δὸς εὐπατριδῆς.

Τὸ ἔθσιο εἰσόδημά του φθάνει σὲ 4.500.000 φράγκα χρυσὸ και ἔχει τὴν ὠραιότερα οὐλλογὴν διαμαντικῶν στὸν κόσμου. Ἡ ἀξία τῆς ὑπερβαίνει τὰ 200.000.000 φράγκα χρυσὸ.

Ὁ Μπάδφορ ποτὲ δὲν ἀνοίγει ἐπιστολὴν πού διευθύνεται σ' αὐτόν. Τὴν ἀνοίγει ὁ γραμματεὺς του. Οἱ στενοὶ του φίλοι, ὅταν τοῦ γράφουσε, ἀπευθύνον τὰς ἐπιστολάς των στὴν ἀδελφῆ του.

Μιά φωτογραφικὴ ἔταιρεία ὑπέγραψε συμβόλαιον μὲ τὴν γνω- στὴ Ἀγγλίδα ἦθοποιὸ μίς Γκλαιντες Κούπες, κατὰ τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἀντὶ σεβαστοῦ ποσοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ πηγαίνη κάθε μέρα εἰς τὸ ἀτελεὶ τῆς ἔταιρείας και νὰ φωτογραφίζεται σὲ 100 διάφο- ρες στάσεις.

Ὁ λόρδος Τσῶρτσοιλ θεαρεῖ ὡς πρὸ πολῦτιμο πράγμα, ἀπὸ ὅσα ἔχει, τὸ μπισοῦνι του μὲ τὴ χρυσοῦ λαβή, πού τοῦ χάρισην ὁ βασιλεὺς Ἐδουῖδος εἰς τὸ γίμο του. Κάποτε πού ἦταν ὁ Τσῶρτσοιλ στὸ Παρίσι, τὸ ξέχασε μέσα σ' ἕνα τραῖνο και ξῶ- δονσε τὰ μαλλιοκέφαλά του, σὲ ἀμοιβὰς και μισθῶσεις μοτι- κῶν ἀστυνόμων, ἕως ὅτου νὰ τὸ ξαναβρῆ.

και φουρνισμένα ἔχομε μὲ δάρην και σοσάμι και μὲ φουσίτι κρᾶσινο πού γίνεται στὸ Σάμι. Ἄν ἔχῃς κοῦρκο γεμιστὸ νὰ κάμῃς ἢ και χῆνα, πάρε τῆς Πάτρας κουραντί, τῆς Σμῶρηνης σουλτανῆνα. Σταφίδα θέλεις ροζαῖα; χουρμάδες στὸ κλωνάρι; Καρῶδι θέλεις διαλεχτὸ, ἢ θέλεις κουκουράρι; Ὅτι κ' ἂν θέλῃς βροσκοῦται στῆ φημοκων Πόλη. γιὰτι στῆν Πόλη βροσκοῦται ἢ οἰκουμένη δλη.

† Χριστόφορος Σαμαρτζίδης